

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publicá

Pentru anuntó si alte comunicatiuni de interesu privatú — se respunde câte 7 cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scódiutu. Pretiulu timbrului câte 80 cr. pentru una data se antecipa.

de dóne ori in septemana: Joi-a si sâmbineo'a; éra candu va pretinde imstanti'a materieloru, va ési de trei séu de patru ori in septemana.

Pretiulu de prenumeratiune, pentru Austria:
 anu intregu 8 fl. v. a.
 diumetate de anu 4 fl. v. a.
 ptrarariu 2 fl. v. a.
 pentru Romania si strainetate:
 anu intregu 12 fl. v. a.
 diumetate de anu 6 fl. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la **ALBINA!**

Sistemul la incheierea primului pau alu anului curinte: deci venimprovocá cu tóta stim'a pre dd. prenumeranti ai nostri ale caroru prenumeratiuni expira, ca sè grabésca a-si le renó. Asemenea provocám la prenumeratiunibua pre toti dd. cárturari, cari ar biot sè ne spriginésca in lupt'a natiunale, calea devolúderi spiritului de opozitiune si de resistintia contra naváilirilor politice-natiunali magiare, ce totu mai multu esu pre facia cu tendint'a d'a ne propi.

Ingagiamenteloru luate facia de onorabili publicu alu nostru — vom corespunde cu orice pretiu.

Conditiiunile abonementului romanu din truntia fói. Redactiunea.

Pesta, in 9 aprile n. 1873.

Ce mai mare parte a acestui nru fói nóstre, ni-o ocupa Representatiunatiunala in caus'a regulárei fundului

Ceremú sousel numerosiloru domale caroru corespundintie, si multe justificári fuseramu nevoiti a le amená. Presulu unei insemnate parti a natiunale — asiá credeamu, ca — premerge. S'ar si publicá in Frankfurtu astu opu, sistematecu ai unitariu, (nu campréreu tradusu pre romanu,) am putu a fi pecatu. Intregu si intr'un'a que elu apretiuitu, cáci numai asiá vom convinge, ce modeste si moderat, juste, excitabili si patriotice — sunt tensiunile Romaniloru, — si numai vomu recunósce apoi, ce absolutu piti la cugetu sunt pentru astfelu de pri leiale — domni magiari de la are.

„Lasciate ogni speranza!“ — a seu divinulu Dante de asupra portii infernului seu. — De la anulu Domnului 187, Romanii din Austro-Ungaria — comdamnati a suspiná si a se munda acelu infernu alu lui Dante, — nu pentru cá au pecatuitu candu-va contra patriei, tronului si monarchiei, — dóra chiar pentru cá nu au pecatuitu nici o data! Acolo am ajunsu noi astazi, in epoch'a culturai si civilizatiunale moderne, incótu despre omenii si morale adeverate leali si onorabili se ne cá — n'au curagiulu seu n'au prierea d'a fi — arogante, pretensive si factiose, si asiá — nu sunt bune, cátu d'a fi trase-impinse, calcate si poiate!

Scirile cele importante, pre cari nu potemu trece cu vederea sunt:

Mai antaiu de tóte din Roma, de starea desperata a sanatáti santuariparinte Pio IX. Depesiele sosite in cursulu dilei de ieri, pregatescu lumea cu o catastrofa in celu mai scortu pu. Pontificele inasui sè-si tiensu móriminiminte; fiindu cá piciorale meli se infla si frigurile sunt ne'ntrapt. Cardinalii presenti in Roma mai parasescu Vaticanulu. In privin-succesorului sè fia co'ntielegerea linia.

In Versalia, dupa ce Grévy nici de n'a mai vrutu sè primésca presiede adunárei natiunale, cu o maio-

ritate de 19 voturi reesi alesu bonapartistulu Buffet. Foile monarchice triumfa; dar „République Fr.“ inca se bucura, cáci crede cumca acuma mai curendu monarchistii trebeu sè-si faca de capu. — De altmintreala acésta alegere este numai pentru unu tempu fórte scurtu, cáci dupa regulamentu in maiu are sè urme alegere nóua a buroului intregu.

Adunarea natiunale de intr'aceea ieri votá desdaunare pentru resbelu — Parisulu de 140, ér departamenteloru de 120 milliône, si apoi se prorogá pana la 19 maiu.

Contele Andrásy, ministru de esterne alu Monarchiei austro-unguresoi, presentá si asta data Delegatiuniloru adunate in Viena — „Cartea rosia“ a sa, cu documente despre activitatea sa diplomatica; dar acésta carte — asta data ocupriindu chiar uemica ce ar poté sè ne interesadie cátu de pusinu, luámu numai pre atát'a notitia de ea, cá o amintimu si i insemnámu obiectele, cari sunt: 1. Cestiunea Laurion; (adeca despre unu conflictu intre guvernulu grecescu si o compania italiana-francasa, ce oumperasa dreptulu d'a exploatá minele, seu remasit'ele de mine de argintu de la Laurium, si care conflictu, dupa ce s'a ingeratu si diplomati'a straina in elu, s'a complanatu amicalminte); 2. nóua ambasada a Austro-Ungariei in Persia; 3. afacerea conventiunei comerciale ou Franoia.

„Politica nóstra esterna s'a degradatu la o pura comedia.“ — dicemu la vederea ouprinsulu cártii rosie — nu noi, ci dice „N. P. Journal“, infranta arátu seu de ieri dominéti.

Pré nimeritu sorie si „N. Fr. Presse“, de ieri:

Despre causele ce ar interesá lumea, „despre cele-ce in decursulu anului espiratu a agitatu spiritele, despre lupt'a eguiditória de lume — intre poterea de statú si intre bisericá, despre consecintiele intelnirei celoru trei imperati, despre introducerea Republicei in Spania, despre cestiunea Asiei centrale, — „Cartea rosia“ tace 104 de pagine pline in cartu.“

Dupa cele-ce resufa prin foile centraliste din Viena, dar se potu ceti printre sire si in foile federalistiloru, barbati opozitiunei de de statú din Boemia, Moravia si — Galitia, dejá la conferint'a tienuta nainte de patru septemani in Viena, in faci'a legi pentru alegalit'ele directe, sè se fia intielesu pozitivminte asupra portárei loru viitorie. Mai antaiu de tóte ei pretotindenti au sè desvólte cea mai intensiva si energica „activitate“ la alegeri, pentru d'a scóte cátu mai multi deputati; apoi cu totii se vor infaciá la Senatul imperialu si — dupa cum se vor sentí de tari, seu vor deschiará acésta adunare de constituante si vor luá in desbatare reorganizarea monarchiei pre base federali, dupa program'a declarantiloru, seu — vor cautá in totu modulu a o face neposibile, a o incurcá, compromite si sfasiá, — eventualminte parisind'o chiar eu totii!

Firesce cá — adevérule formale, fiindu unu secretu alu partecipantiloru la acea conferintia a federalistiloru, nime nu-lu scia de plinu: atát'a insa e, ce diaristii tienu de — fórte aprépe de adevéru; ércumca federalistii facu preparári de lupta energica la alegérite, ce se dá cu socotél'a cá au sè urme in optomvre a. c. acea nu mai sufera indoiéla.

Noi — este dóra de prisosú sè mai repetimu o data, cá — acum unu anu, tocmái asemenea pasire predicámu fratiiloru din Ardélú, dar — am predicatu la urechi surde!

D'am invetiá máear pentru viitoriu!! —

In nrulu precedinte atinseramu situatiunea cestiunei de legatura a drumuriloru de feru ungresoi cu ale Romaniei; vorbiramu in scortu

despre temeri si strimtoriri — dupa ale nóstre observatiuni, pronunciaramu cá — in acésta cauza vor sè-si bage man'a fortiele politice esterne, mai nalte, facia de cari, intre miserabilele impregiurári reactiunarie de astadi — Romania abid va poté sè resiste pana 'a fine; — de unde deci ni permiseramu a indegetá o ideia, unu expediinte, ca de remediulu si corectivu.

Precandu acelu nr. alu fói nóstre vedid lumin'a, in acelsi tempu si — alte foi, magiare si magiaróne, de comunu inspirate, venira a se pronuncioá, dreptu seu incidentalminte — a supra aceleasi cestiuni.

Citámu pre „N. Pester Journal“ totu de domineca, carele la locul de frunte, vorbindu despre agendele de ferie ale regimului magiaru, insira mai antaiu caus'a de junctiunea a drumuriloru ferate, unde — cum dice, dupa o informatiune, carei are temeiu de a-i dá totu crediammentulu — se sprima astfelu:

Ministru-presiedinte ungrescu a corutu servitiale contelui Andrásy in caus'a de junctiunea a drumuriloru de feru ungaro-romanesoi. Afacerea e tocmái de natura internatiunale, si fiindu cá Romania stá sub scutul, — insa si sub control'a poteriloru contractante de Parisu, — ea este calificata de o deslegare pre calea diplomatica. Guvernulu romanu i se face „chiar unu servitiu, déca o „fórtia majora“ va influentá acésta afacere,“ etc. etc.

Credemu cá acésta scire ajunge deplinu pentru de a ni justificá temerea ce manifestáramu si opiniunea ce emiseram in nrulu precedinte.

Pesta, in 7 aprile n. 1873.

Septemana trecuta Serbi a primi o lovitura cumplita din man'a sortii; primul barbatu de statú, primul soldatu, adeca ginerariu, si primul functionariu publicu, ministru-presiedinte Milivoi Petrovic Blaznavac, fora veste repósá, in poterea etatei sale de abid 48 de ani, si inca tocmái intr'unu tempu candu Serbia se afla in grele impregiurári diplomatice si facia de curtea din Stambulú — pentru tributu si pentru cetatea Zvornicu, si facia de vecinulu austro-magiaru — pentru „multe si ne-ajunsa taine!“

Magiari de la potere nu potu sè-si ascunda unu feliu de bucuria pentru acésta perdere a Serbiei; cáci ei tieneau pre Blaznavac de unu barbatu fórte periculosu planuriloru loru. Blaznavac, pana la maioranitatea principelui Miranu, a fostu capulu Regintiei, si sub totu acestu tempu facia de politic'a magiara in Oriente — fórte concesivu; de candu cu intelnirea intra principe si Imperatulú Russiloru in Livadia, si specialu de la suirea pe tronú a principelui seu, mereu se desveli de contrariu totu mai aprigu alu insolintiei magiare, in cátu unele foi ale dniloru nostri nu pregeta a respicá, cumca Blaznavac stá in corespundintia dirépta cu Dr. Miteliciu.

Ori cum ar fi acésta, noi atát'a scimu, si am spusu si constatatu si alta data, cá intre cei intiepleti si de omenia Serbi — de din cóci si de din colo, este buna co'ntielegere, si — Dunerea si Sava curge prin me diloculu loru, dar — nu-i despartiesce!

Unde e noroculu sè potemu dice asemenea despre Romani!

Pre romani insa — dorere! inca si pre cesti de din cóci ii desparte si ii instraina de olata: dedikimulu si iesuitismulu; érc de catra cei din Romania: Ciocoiimulu si fanariotismulu — celu mai miserabilu!

Mórtea marelui barbatu Blaznavac — asiá se vede, cá are sè provóce o schimbare in politic'a Serbiei. Dejá se suna, cá principele inasui se prepara a calatorí la Constantinopole, pentru d'a complaná conflictulu. Serbia — a denegatu Pórti otomanice tributulu, pana nu-i va cede Zvornicu, ce i compete dupa tractate: astadi principele — vr é sè-si caute pre alta cale dreptulu, érc tributulu sè-lu respunda. Fi-

resce pentru actiuni mari, se receru ómeni mari: fora Blaznavac, principele dóra nu va mai poté intreprinde lucruri mari! —

Primésca condolint'a nóstra — stimat'a natiune serbesca, pentru marea si gréu'a perdere, pentru perderea bravului seu fiu Blaznavac! —

Supremati'a magiara, seu pactulu de la 1867, in aplicarea sa la teatrulu magiaru natiunali!

Dupa multe scandale, intemplete in timpulu din urma in teatrulu magiaru natiunale din Pesta, si dupa agerele reclame, facute in acésta privintia in diaristica si in Diet'a tieriei, in fine ministeriulu magiaru — pré-onorable, s'a plecatu a face o ancheta pentru esaminarea stárii cassei, a administratiunei si a altoru interese ale acestui institutu, atátu de multu imbuibatu din banii publici, din seraci'a altora!

Cea dantaiu consecintia a fost, cá intendantele b. Orczy, si-a primitu dimisiunea. Altu resultatu interesante e, cá se constatara unele date admirabili despre trebuintiele si impregiurárele acestui teatru — desmerdatu.

Atentiune, domniloru guvernamentalisti ai nostri, mari si mici! En ascultati, ce ni se publica ca constatatú prin ancheta; ascultati si apoi — invetiati si recunóscesti, cá — ce va sè dica egemon'a, ce dualismulu, ce stepanirea magiara!

In anii ce au precesu pactulu dualisticu, seu adeca articulu XII din 1867, subventiunea ce o primiá acestu teatru de la tieria — érá: 16,800 fl. In anulu 1870 acésta subventiunea a fost: 136,000 fl; érc in 1871/2 150,300 fl.

Ati auditu, voi romani deákisti, voi magiaroni, fora minte si fora sufletu, cari aveti nerusinarea d'a dice, cá sunteti deákisti din convictiunea, — cari credeti cá acésta politica magiara tinde a ferici patri'a si poporale?!

Ati auditu, cátu iéu pentru teatrulu loru, pentru placerile loru — din pung'a tieriei acei'a, cari — cererea deputatiloru romani pentru 8000 pe sém'a Thaliei romane mai anu tiertiu — o respinsera, ba denegara bietului gimnasiu din Bradu — unu cerutu, si fórte necesariu ajutoriu de biete 4000 fl. la anu!

Mai aflati, acum domniloru romani magiaroni, cá 85,000 fl. din acea subventiunea, domni o iéu din List'a civile, pre carea dóra tocmái pentru acea au urcat'o de la 6 milliône la anu — susu peste diece milliône! facendu astfelu, ca prin locomi'a loru natiunale, adoratulu monorchu sè apara nedreptu in ochii popóralorulu!

Dar mergemu mai departe.

Prin acea enorme subventiunea, venitulu si spesele teatrului magiaru se urca si trecu departe peste 350,000 fl. la anu.

Én sè vedemu acuma câte-va date, despre acea cá, cum se spesédia la teatrulu magiaru, — cruntii banii seraciiei nóstre.

Intendantele teatrului, pona la anulu 1870, acusi érá fóra onorariu, acusi avea unu onorariu fórte moderatu, de 300, 525, 1575, 2100 fl! pe anu. La 1870/1 de o data i se dederá 6000 fl! — Pon' la anulu 1861, personalulu de drama si de opera costá — in calculu diametrale, câte 120,000 fl. la anu; in anulu 1870/1 dejá elu inghitia 261,000 fl. — Garderoba — pon' la 1863/4 costá diametralu 4,500 fl; la 1871/2 totu acésta rubrica a ajunsu cifr'a de 26,000! —

Decoratiunile pon' la 1862; se satisfacau cu câte 2000 fl. pe an; la 1874, ele au costat 19,000 fl! — Sub titlul de „diverse“, pon' la 1867 figurau 15,500 fl; in cei din urma patru ani acesta rubrica absorbi pe fie-care anu câte 39,000 fl.

Peste totu luandu, *intréga sum'a speselelor* — pon' la 1859 se urcă la 192,000 fl. la anu; de la 1859 — 1869 s'a urcatu la 243,000 fl; in urmatorii trei ani la 404,000; éra in anulu din urma la — 474,815 fl!

Audi — Romanime! Audi lume, audi dreptate!!

Si — acesti domni, in acesta patria, dorescu s'ê aibe venitoriu?! —

Procesulu Bazaine.

Esto scitutu cã — mai bine de unu anu si diumetate, mai esialulu *Bazaine*, celu ce in 27 oct. 1870 a capitulatu la Metz cu aprópe 100,000 de soldati, si a predatu prussiloru acesta cetate, cea mai poterica in lume, — stã sub incuistiune, acusat cumca ar fi comisu actu de tradare, pentru o suma de mai multe milióne.

Incusiuniunea s'a incheiatu; multe dovedí s'ê fia fórté apesotórie: cu tóte acestea, chiar de la Thiers s'ê se manifestate dorintia, si s'ê se aréte interesulu, d'a ingropã acesta cauza in puberea archiveloru.

Acést'a dá materia mai tuturor foiloru d'a improspetã discusiunea asupra caderei Metzului si a imprejurãrilor ce s'au observatu la acea capitulatiune rusinósa.

Din multele asemeni elucubratiuni, nici uselu nu ni s'au imparutu mai lausibili de câtu acelea, pre cari le catimu in „*Presse*“ din Viena, basate pe observatiunile positive ale unui diplomatu franceసు.

Spaciulu nu ni permita a reproduce, dar nici pe publiculu nostru nu lu potu interesã tóte amenuntele, si asiã amintimu numai atãt'a, cumca dejã 3 septemani nainte de capitulatiunea Metzului, *Bismark* si *Moltke* in Versalia sciau diu'a capitulatiunei, si — cumca cele 4 corpuri nemtiesci de armata, ce incunjurau Metzulu, erau absolutu de lipsa, pentru d'a reompa Orleansulu si d'a impedeã impreunarea lui *Chancy* cu armat'a despre nordu si scaparea Parisului.

Cu capitularea Parisului nemti, dupa combinatiunile facute in tractamentulu cu Jules Favre, aveau s'ê cãsoige *cinci miliãrde* si — *Lorena*, éra fora de acea capitulare — *numai Alsacia si trei miliãrde*; deci se intielege cã — nici unu pretiu nu li érá pr' mare, pentru d'a face disponibile armat'a principelui Carolu, prin care intr'adeveru cã s'a si decisu lupt'a.

Ceea-ce in sa astadi mai vertosu este calificatu d'a intari acele date si acea judecata a opiniunei publice e, cã — cu ocaziunea incheiãrei conventiunei celei mai nóue pentru desiertarea Francoiei de nemti, *Bismark* s'ê fia pusu condițiunea secreta de a dreptulu, ca — ori si cum procesulu in contra lui *Bazaine* s'ê se ingrópe si nici intr'unu casu s'ê nu se pertracte si decida in publicu.

Tóte imparu a pune afora de tóta indoiéla, cã — bié't'a natiune franceسا, pe langa aceea cã a fostu impinsa — cu totulu nepregatita, si — pre cum astadi este constatatu, abiã dispunendu de 220,000 de armati — intr'unu resbalu, cu unu contrariu ce dispunea de 900,000 de soldati, — pre langa acesta a mai fostu si venduta infam de unii fii degenerati ai sei, alu carora Dumnedieu, morala si patria, nu e de câtu — lacomia! —

Representatiunea

romaniloru din fundulu regiu, adresata Inaltului ministeriu reg. ung. de interne.

Escelenti'a Vóstra!

Cestiunea organizarei politice a fundulu regiu, a cãrei deslegare finala, dupa o indelunga amenare se ascépta preste scurtu tempu, precum ocupa ea nu numai pre locuitorii acestui pamentu, dara si pre toti locuitorii tieriei si opiniunea publica, asiã pretinde aceea o deslegare drépta si intielépta din partea inalt. regimu reg. ung. si a corpului legislativu, cãci aoi se tractéza de impacarea trecutulu fundulu regiu, cu interesele tuturor locuitorilor lui si ale statulu.

Pre candu comunele si municipiele statulu s'au organizatu dupa art. dietalu 42 din an. 1870 si art. 18 din an. 1871, pentru organizarea fundulu regiu a promisu corpulu legisla-

tivu prin art. 43 din an. 1868 §. 10, o lege speciale, indrumandu pre Inaltulu ministeriu intr'acolo: „ca in privint'a dreptulu de administratiune autonoma a scaunelor, districtelor si cetãtiloru fundulu regiu, s'ê astérna dietei — dupa ascultarea respectiviloru — unu astfelu de proiectu de lege, carele s'ê jée in consideratiune si s'ê aduca in armonia, atãtu drepturile, basate pre legi si contracte, câtu si egal'a indreptatire a locuitoriloru fie-carei natiuni, ce locuiescu pre acestu pamentu.“

Acea lege spcciale se promite si in §. 88 alu art. dietalu 42: 1870.

Spre scopulu acest'a domnulu ministru de interne a cerutu parerea Universitatii a. n. sasesci, conchiãmata la Sabiuu in an. 1870, carea a asternutu ministeriului 2 proiecte, din partea a duóue partide sasesci si inca unu alu treilea proiectu, din partea deputatulu sasu alu Brasiovuluu Ed. Zaminer, pre carele din urma vedindu-se a fi încãtu-va mai corespundictoriu impregiurãrilor, l'a spriginitu si acei putieni membrii romani si magiari si Universitatii de atunci.

Conlocuitorii sasi, nici cu acestea proiecte multiemiti, s'au adunatu in 4 si 5 iuniu 1872 la Mediasiu, si intrunindu-se acolo ambe partidele, si-au pregatitu unu nouu programu de organizare a fond. regiu, care fá combatutu de cãtra opiniunea publica, si de aoi de obsee cunoscutu.

In intielesulu acestui programu a asternutu Universitatea natiunei sasesci din anulu 1872 o representatiune la Inaltulu Ministeriu, pre langa tóte protestele facute in contra ei de cãtra pucini membrii romani, éra pre de alta parte toti deputati dietali sasi au promis, a apérã acelu programu in diet'a tieriei. —

Déca se ié in privire cã sasu amintitele Universitati, compuse dupa Statutulu provisoriu de organizare alu domnulu ministru de interne din an. 1869, in urm'a representarei cetãtiloru si orasielor sasesci cu unu nr. nepotrivotu preponderante in adunãrile municipali, au constat in majoritate absorbitória din membri de nationalitate saséscã; apoi usioru este de priceputu, cã proiectele Universitatii asemenea ca si programulu de la Mediasiu — a fostu parerea numai a conlocuitorilor sasi, (cari numera in fundulu regiu d'abiã 135 mil.) — éra nu parerea respectiviloru, adeca a tuturoru séu a majoritatei locuitoriloru din acestu pamentu, fora deosebire de nationalitate; si cã acelea, pre câtu ale pretindu mai multu de câtu drepturile fundamentali ale tuturor locuitoriloru fundulu regiu, nu potu multiãm pre locuitorii romani, (cari numera preste 200 mil.) si nici pre magiãro-secii fundulu regiu.

Tóte aceste proiecte si programe sasesci, — pana candu ele, mai multu séu mai putientu, sustienu libertatea locuitoriloru in dreptulu liberu de alegere — pretindu: sustinerea celoru 11 municipie mici, in autonomi'a loru, cu prevalenti'a elementulu germano-sasu, prin o representatiune maiestrósa a cetãtiloru si orasielor sasesci cu jumetate, cu a cincea si respective cu a trei'a parte din toti membrii corpuriloru reprezentative municipali; pretindu intruparea aceloru municipie in o provincia a fundulu regiu sub unu comite supremu si cu o Universitate investita cu agende, ce trecu preste autonomi'a unui municipiu si taie in sfer'a statulu, carea s'ê dispuna si de o avere mare publica, si care ar avé s'ê fia nu mai putientu decãtu o corporatiune politica-nationala-saséscã in statu, precum érá acea Universitate pre tempulu sistemii celoru 3 natiuni privilegiate ale Ardélului; pretindu cu unu cuvãntu, predominarea elementulu germano-sasu preste locuitorii fundulu regiu, de alte nationalitati.

Atari norme de organizare si o atare constructiune artificiósa a corpuriloru reprezentatiunei in fundulu regiu — de sine se intielege — cã ar nimici egal'a indreptatire si nici pre departe nu ar corespunde intentiuniloru legislatiunei (§. 10 art. 43—1868.) Cu atãtu mai mari ingrigiri si temeri ne-an cupriusu dara, candu am intielesu pre calea publicisticii, cuprinsulu unui proiectu de organizare a fundulu regiu, — ce s'ê dice a fi alu Ministeriului reg. ung. si pregatitu de a se asterne Dietei, — in carele nu numai se sustienu cele 11 municipie in autonomi'a, cu unu comite supremu in frunte, asemenea si, „Universitate saséscã,“ dara si acelea pretensiuni din proiectele si programele sasesci, dupa cari ar tramite in reprezentatiunile municipali cetãtile si orasielle sasesci, si anume: cetatile Sabiuu si Brasiovu jumetate, cetatile Mediasiu, Sighisóira, Sabesiu, Orestia si Bis-

tritia duóue cinoimi, si orasielle (numite pretorii) Cohalmulu Cinculu-mare, Merceurea si Noerichiuu cãte o cincime de membrii din toti membrii adunãrii municipiului.

Intentiunea legiloru din an. 1848, prin cari s'a proclamatu egal'a indreptatire a tuturor locuitoriloru, asemenea cea din art. 43—1868 §. 10, nu a potutu fi aceea, ca s'ê dée unoru cetãti si orasie, drepturi si privilegii ce nu le-au avutu, séu mai mari de cum le-au avutu spre vatãmarea intereselor aloru comune, séu ca s'ê dée natiunei sasesci privilegiu de suprematisarea celoru-lalte natiuni de pre fundulu regiu, séu ca s'ê sustiena pre venitoriu institutiuni, cari astadi nu mai au nici unu intielesu; ci au fostu numai aceea, ca drepturile avute ale locuitoriloru din fundulu regiu s'ê se considere si s'ê se aduca in armonia cu egal'a indreptatire a tuturoru, fora deosebire de nationalitate, si apoi ca pre acesta basa s'ê se organizedié fundulu regiu. —

Purediendu din acestea principie, ni lumã voi'a a ne dá si parerile nóstre in privint'a organizarei fundulu regiu, in urmãtoarele 4 puncte si motivele acestea, cu cari toti locuitorii romani si magiãro-secii, va s'ê dice absolut'a majoritate a locuitoriloru fundulu regiu consentu:

I. Fundulu regiu, adeca acele 9 scaune si 2 districte istorice, cari in estensiunea de facia, pana astadi au exercitatu drepturi si jurisdicțiune municipale, s'ê se imparta in 5 municipie autonome, (in sensulu art. de lege 42 din an. 1870) sub conducerea comitiloru supremi, (esimandu-se cetãtile libere regie) éra acelea 5 municipii s'ê se arondedié in interesulu inlesnirii administratiunei.

II. Cetãtile libere regie, adeca: Sabiuu, Brasiovulu, Orastia, Sabesiu, Sighisóira, Mediasiu si Bistritia, s'ê formedié totu atãtea municipie autonome in sensulu §-lui 1. art. 42 din an. 1870.

III. Acestea municipie de sine statatórie, asemenea si comunele de ele tianatórie, s'ê se organizedié dupa art. dietalu 42 din an. 1870 si art. 18 din an. 1871 cu aceea singura exceptiune ce o pretinde libertatea seculara a locuitoriloru din fundulu regiu si egal'a indreptatire, ca tóte reprezentatiunile municipali si comunali s'ê se asiedie prin alegere si ca dreptulu de alegere activu si passivu s'ê lu aiba fie-care locuitoriu in municipiu, carele-lu posede pre acel'a in comuna. (In sensulu articolulu de lege 18—1871 §. 38).

IV. In conșacinti'a naturale a acestor'a, institutulu Universitatii sasesci, alu comitatulu si comesulu de pana acum, s'ê se delaturadié, érá încãtu privesece averea fundulu regiu, carea pana acum s'a administratu de cãtra Universitate, si carea pentru scopulu administratiunei ei, nu pretinde o Universitate séu comitiatu, s'ê se faca dispositiuni ea s'ê se cercetede dupa isvórele, natur'a si destinatiunea ei, éra pana la final'a limpedere a acestei cestiuni, acea avere s'ê se adminstredie de cãtra o reprezentantia (comitetu) provisoria a locuitoriloru din fundulu regiu, respective a municipieloru istorice ale acestui'a, amintite in punct. I.

Ad I. Starea regatulu Ungariei inainte cu 600, 700 si mai bine de ani, si interesulu lui in apărarea grãntieloru tieriei, pre candu nu esistã militia stabila, au adusu cu sine, de s'au formatu si la marginele provinciei Tranniei teritorie de apărare a tieriei locuite de romani si in unele parti de secui, mai tardiu si de sasi, cari s'au împãrtitu asiã, dupa cum cereau impregiurãrile de pre acele tempuri primitive, si interesele comune de pre atunci a locuitoriloru.

Asia a devenitu si crearea diferiteloru teritorie, (scaune matere si filiali, tianuturi castrali si districte) ale fundulu regiu, in trei cornuri ale Ardélului.

Districtulu Brasiovulu de vre-o 30 mile quadrate (dimpreuna cu teritoriulu Branului,) jace in cornulu tieriei cãtra resaritu, cu totulu isolatu de scaune si despãrtitu de acelea prin districtulu Fagarasiulu si scaunele secuiesci; districtulu Bistritiei de 30 miluri patrãte, jace in altu cornu alu tieriei la rúdia-nópte si mai islatu si despãrtitu de cele-lalte, prin intregu mediloculu tieriei; érá cele-lalta 9 scaune mici si adeca: Seghisóir'a de 7—8 miluri quadrate; Mediasiu de 8 mile cuadr., Cinculu de 7 1/2 mile quadrate, Cohalmulu de 7 mil. quadrate; apoi Noerichiuulu de 4 mile patrãte si Sibiuulu de vre-o 29 mile patrãte, (dimpreuna cu scaunele filiali a Sãlãcei si Tãlmaciului,) in fine Merceurea de 4 mile patrãte, Sabesiu de 2 1/2 mil. patrãte si Ora-

stia de 5 1/2 mile patrãte, se intindu in lungu tieriei spre média-di, de la scaunele secuiesci in mediloculu comitatulu Hunedórei, parte tiesute, parte si intrerupte prin tomone si mentu comitatensu; si acestea municipie la olalta nu au nici estensiunea comitatulu Hunedórei si a Albei de josu, (cu 155 mile patrãte) si nu facu nici a cincea, parte a Albulu, in care se afla pre langa cele numit municipie mici numai 7 comitate si 2 dist. mari, apoi 5 scaune secuiesci.

Nu mai incãpe nici o indoiéla, cã punctu de vedere alu acestei situatiuni teritoriale, nu se póte defendã nici recomendã tienera aceloru 11 municipie din fundulu asia precum ele se afla astadi.

Acestea teritórie intrunite in a. n. „fundulu regiu,“ sub numele usurpatu de tieri sésca, au esistatu fireace pana atunci, candu sistem'a de statu a Tranniei érá basate pre cele trei teritórie, respective cele trei tianu privilegiate. Insa eu cãdereã acestei teme a cãdiutu si legatur'a acest'a teritoriu nu mai póte avé ea astadi nici unu intielesu.

A mai avutu intielesu acesta sistem teritorial, resp. unitatea fundulu regiu, in purile feudalismulu, si pentru aceea, cã conuitorii fundulu regiu, fora deosebire de tianalitate si religiune — dupa drepturile asiediamintele loru vechi, cu toti dimpre se bucurau de perfect'a libertate personala materiale si eran detori numai regelui Tieriei cu servituri militari si coróni cu obutiunea loru, si in asta privint'a aveau locuitorii interese comune, de asemenea pana candu in comitate domniau nobilii iobagi si in scaunele secuiesci inca se aflãmenea institutiuni.

Dupa ce in sa prin legile din 1848 libertatea personala si materiale s'a proclamatu pre toti locuitorii tieriei, si dupa ce atãtu tiale militari, câtu si contributiunea intrépoporulu tieriei inca mai densãnté s'au regu dupa unele si acelea legi, dupa ce astadi cestiunile fie-carui locuitoriu ca cive alu s'ê sunt asemenea; apoi nici acelea interese mune, aisi amintite ale locuitoriloru fundulu regiu nu mai ceru unitatea acestui pamentu impartirea lui de pana acum, ci tóta inestãtatea si numirea de fundulu regiu este nistorica: libertatea si drepturile locuitoriloru fundulu regiu — de cari vomu vorbi la p. — potu si trebuie s'ê remana in valórea lor fora impartirea teritoriala de pana acum.

Unu singuru interesu comunu, ce atinge pre toti locuitorii fundulu regiu respective municipale acestui'a, este numai reã acelor'a, carea s'a administratu pana de cãtra a. n. Universitate.

Inse, ca s'ê vorbim cu casu concretu precum d. e. averea locuitoriloru si comitiloru, respective a companieloru desfiintãti regimentu I. romanu de grãntia a Ardélului — nu cere, ca acelea comune s'ê se intrunéscu intr'unu municipiu séu provincia, pentru cã lea comune si teritorie grãntieresci sunt — cam ca si comunele si teritorielle fundulu regiu — in districtulu Fagarasiulu, sau Sabiuulu, Sabesiuulu, comitatulu Hunedórei scaunele secuiesci, dealungulu grãntiei tieriei asiã nici averea fundulu regiu pentru administratiunea ei nu póte pretinde o atare unitate.

Despre acesta avere vom vorbi, mai largu la p. IV, si amintimu aici numai, cã tianuã administratiunei acelei averi, nu póte amestecã cu cestiunea organizarei politice si nici un'a nu depinde de la ceea-lalta.

Déca din nici unu punctu de vedere s'ê póte defendã si justificã unitatea fundulu in unu teritoriu, si prin urmare nici in o reprezentantia (Universitate) si cu unu capu, (cei apoi remane numai acea intrubãre de deslegãre cã fire-ar mai consultu si mai necesariu, lasã tóte cele 11 municipie totu cu atãtea nomii, séu a se împãrti ele in mai pucine.) Déca considerãmu cã acestea 11 municipie tóte facu de abia a cincea parte a tieriei Ardélului si cã cele mai multe din ele sunt fórté mici (3 mil. patrãte si pucinu impopulate, es. a Sighisórei cu 16, alu Mediasiuulu cu 27, alu Sabesiuulu cu 11, lu Cinculu cu 22, alu Merceurei cu alu Cohalmulu cu 18, alu Noerichiuulu cu alu Orastiei cu 13 comune etc.) si dinu cauza spesele administratiunei sunt nesurbibile, de unde vine, cã parte se facu esã asupritórie pre pucinele comune ale scauniloru parte se molesté dia vistier'a statulu cu pãsiunile municipieloru pentru ajutóre spre atãtarea spesele administratiunei; déca ce

Legea municipală art. 42—1870. §. 19. apoi 27, și legea comunala art. 18—1871. §. 34 etc., prin introducerea voturilor virili, asemenea și prin restringerea dreptului de alege în municipiu la unu censu, precum se cere elu în legea electorale pentru dieț'a țierei, nu corespunde nici amintitoru drepturi fundamentali, nici impregiurătoru speciali ale locuitorilor fundului regiu.

Dreptulu de participare la afacerile publice în comune și municipiile fundului regiu, resp. dreptulu de alege, eră legatu numai de calitatea locuitorului posesionatu și prestatoriu de contribuțiunea și servitiulu regelui, în egala forma fora cwantu de contribuțiune și fora privilegia.

Impregiurările în cari au traitu și mai traiescu acești locuitori, înca nu au suferitu modificatiuni; pentru că în fundulu regiu nu esista proprietati mari de pamentu, ci numai parcelări mici alu acelu'a în tôte comunale rurale; eră apoi o parte forte numeroasă a locuitorilor din tôte comunale situate pre langa marginile țierei și în munti nici nu posedu pamentu fructiferu, ci se ocupa numai cu intinse economii de vite, comerțiu și specule de vite, de produse crude și de alte asemenea, a căroru venit—dupa firea speculei—sunt forte schimbatiöse.

Este cunoscutu în deobșce, că în fundulu regiu traiescu cei mai vestiti economi de vite, în a căroru favoru, pentru multele folöse, ce aducu acești economi și comercianti țierei, cețătoru și erariulu, s'au simțitu regimurile de mai înainte îndemnată a încheiă tractate cu statele vecine. Listele oficioieru vamali dau destula dovêda despre aceste folöse ale erariului.

Atare clasa de locuitori s'ar eschide de la dreptulu de alege prin voturi virili și prin censu.

Dêca mai luăm în consideratiune că tôte sarcinile publice în comune și municipiile fundului regiu, astadi ca și mai înainte nu se acoperu de cătra virili și censuali, ci de cătra fiecare cive posesionatu aci în egala mesura, dupa capu de familie, dupa case și numerulu viteloru; apoi voturile virili și censulu în afacerile comunale și municipale în fundulu regiu—nu numai sunt nedrepte și vatămătorie susu amintitoru drepturi fundamentali ale locuitorilor, dar ele nu-si află bas'a loru nici în relațiunile de viață ale locuitorilor. Acêș'a o au recunoscut'o și locuitorii sasi, candu s'au deshiaratu în proiectele și programele loru în contra voturilor virili și pentru restringerea censului cătu se pôte mai josu; și prin urmare postulatele nôștre în acestu punctu sunt vôtea tuturor locuitorilor fundului regiu.

Legea comunale art. 18—1871 în §. 38 corespunde încâtu-va acestoru postulate; și ar fi numai dreptu și oportunu, dêca totu acelea condițiuni s'ar cere și la participarea locuitorului în afacerile municipiului pre langa respectarea inteligentiei fie-carei națiuni și religii și a moralitatiei.

Acestoru postulate ale nôștre, nu se pôte obiectă cu uniformitatea din cele-lalte municipii ale țierei; căci pana candu legislațiunea Ungariei si-a statoritu și practisatu acelu principiu frumosu, de a respectă drepturi avute, încâtu acelea nu impedeau unitatea statului, ea nu pôte deveni acolo ca pentru uniformitate se jertfescu drepturi avute ale poporului cu atâtu mai pucinu, cu cătu atari drepturi precum le-am espusu, servescu spre binele și onôrea statului, și sunt demne de o constituțiune libera și de imitare.

Ad IV. Ce se atinge de instituțiunile Universitatii și a comitatului, înca în punctele precedente am moti vatu nepracticabilitatea, bă imposibilitatea esistintie acelor'a si am arêtat că acea unica costiu de avere, care este a locuitorilor și respective municipieloru fundului regiu fora deosebire de naționalitate și religie, precum insasi universitatea sasêșca în an. 1871 o a dechiaratu, nu pretinde uici într'unu chipu sustinerea acestoru instituțiuni, și că acêș'a costiu nici nu depinde de la organizarea politica a fundului regiu.

Ea este mai multu de natur'a dreptului privatu; eră tractandu-se aici de o avere publica și cu privire la originea, natur'a și destinațiunea ei, se cere și întervenirea puterii statului, carele totdeun'a a portatu suprem'a inspecțiune asupra ei.

Este unu adevêru de trista memoria, că Universitatea cu comitatulu sasêșcu s'a folositu de acea avere și isvôrele ei ca de celu mai puternicu medilocu, spre a-si sustieni o autonomia provincială, o independența națională ger-

mano-săa de a redică și latu cultur'a germană, și de a lucră directu în contra intereseloru fundului regiu și ale statului; precum asemenea tristu adevêru este, că au abusat de isvôrele acelei averi, din care cauza statulu s'a vediatu necesitatu a încameră tôte averea în unele tempuri (d. e. sub imperatulu Iosifu.) Dara și acea este adevêru că, acea avere a cursu mai tôte din surdile locuitorilor romani și din veniturile moloru comune romane din fundulu regiu, — cu sêu fora titlu, — preste totu insa fora nici o dreptate.

La începutu si-a usurpatu Universitatea venituri regesci și ale corônei din atari comune și de pre locuitori, în folosulu seu curatu sasêșcu naționalu (că și decimele în folosulu sasêșcu confesionalu); er mai în urma a ocupatu tôte veniturile alodiali ale comuneloru și a trasu diterite taese de pre capulu locuitorilor (într' cari în rendulu primu stau comunale și locuitorii scauneloru filiali a Săliscoi și Talmaciului). Asia s'a nascutu averea a. n. a siepteloru județie a nației sasesci, la carea participau numai cele 7 și apoi 9 scaune; er langa aceste s'a mai adăugatu veniturile din Dominiulu Fagarasiului, datu în zalogu la universitate pre banii tuturor locuitorilor fundului regiu, și la care avere din urma participau tôte municipiile acestu'a.

Acêș'a avere s'a mai înmultitu și prin căte alte contribuțiuni din partea locuitorilor fundului regiu.

Din multe părți insa se combate și nu se recunșce acea abnormitate, ca și pre veniturii se mai curga veniturile unoru comune din fundulu regiu în folosulu tuturor locuitorilor acestu'a.

Sub atari referințe incurcate înca nici pana aci nu este mai multu securu de cătu numai atâta că, — a-vea avere este de o camdata destinata pentru folosulu publicu alu locuitorilor fundului regiu, fora deosebire de naționalitate și religie, și resp. pre sêm'a acelor'a, ce au contribuitu la nascerea și înmultirea ei.

Prin decretulu alicu din 15 octobru 1791 nr. aul. 5803, nr. gubern. 9809, dupa ce s'a investigatu prin unu comisariu regescu, dupa starea și isvôrele acelei averi s'a otaritu, ca prisosulu curatu alu acelei'a (dupa depurarea datorieloru), se fia destinatu pentru scôiele și bisericile din fundulu regiu sêu sasesci sêu romanesci.

Universitatea și de atunci încôce a întrebuintiatu acea avere numai spre scopulu națiunei și bisericeloru sasesci, chiar și în tempulu mai nou. Dovêda destula despre acêș'a este decretulu alicu din 22 aug. 1850, prin care în tempulu absolutismului fora vre-o premergătorie cercetare a scuitu ea stôrce înalt'a, concessiune, ca o suma la 1 milliônu de florini din aceea avere se se consacra numai pentru scôiele sasesci, care decretu esista pana aci și se practisêdia.

Din aceste pre scurtu arêtate cause urmêdia că eră numai prin potestatea statului, se se cercetêdie starea acestei averi publice, se se caute dupa isvôrele, natur'a și destinațiunea ei, ca se nu se mai faca abusus pre cum s'a facutu prin Universitate. Deci credem că acestu postulat alu nostru este numai justu; er pana la limpedirea acestei cestiuni, nu cere firea lucrului altu cev'a de cătu numai o administratiune corectă și restrinsa de cătra unu organu corespundetoriu.

Dêca o singura conchiamandă adunare generale constatatoria din căte unu ablegatu alu fie-carei comune, din municipiile istorice (scaune, districte, pre langa unu numeru proporțiunatu din partea cetătiloru,) și va alege unu comitetu provisoriu administrativu și si va constitui unu oficiu salarisatu, care se manipuledie dupa norm'a altoru locuitori și corporatiuni, ce posedu atari averi comune — care comitetu, standu sub priveghiarea regimului, va avê asemenea funcțiuni pre cum i se dau în proiectulu ministerialu; —

Atunci credem, că s'a satisfacutu prea deplinu cerintieloru acelei averi, pana la alta urmândă dispusetiune (respect. impartire) a ei.

Escolentia!
De ôre ce în aceste puncte și mesuri de organizare a fundului regiu, basati pre impregiurările date, pre legi și pre dreptate, pre care ne am simțitu de detorința civică-patriotică, ale ascerne spre informatiune, consimțea majoritatea poporului fundului regiu, ceea ce potemu dovedi cu ne numerabile subscrieri, ba în unele totu locuitorii acestu pamentu, sperâm că înaltu ministeriu și corpulu legislativu le va luă în consideratiune la organizarea fundului regiu.

Din conferința a națională română. Remanem cu cea mai profunda supunere. Sabiuu, în martiu 1873.

Comitetulu naționalu.
P. Dunca, Dr. I. Borcea, presid. v. presid.
Dr. II. Puscaru, not.

Intru completarea listei deputatilor alesi pentru Eparchia Aradului.

În ceroulu XII alu Lipovei din partea clerului s'a alesu cu „acclamatiu“ dlu protopopu J. Tiranu. (reflectăm că alegerea prin acclamatiu, dupa § 91. alu statutului org. este esclusa.)

În ceroulu XI, alu Birchisului din partea preotimiei este alesu parintele Laurentiu Barzu, demnulu parochu din Bacomesiu, cu 17 din 25; 8 a primitu parintele Trif. Siepetianu.

În ceroulu XIII alu Halmagiului, din cleru s'a alesu dlu protopopu J. Groza, er dintre mireni dd: Sig. Borlea, ca 1745, și Teod. Popu, cu 1349 de voturi. Au mai primitu voturi dd. Grotianu Popu, 350 și J. Motiu mai puoine.

În ceroulu XIV alu Chisotului, s'au alesu din partea clerului, cu tôte voturile, parintele George Craciunescu, asesor-referinte la consistoriu și incheiatu protopopu; er din partea mireniloru s'au alesu dd: Dionis. Cadariu, cu 559 voturi și Const. Brendusiu, cu 443. Au mai căsigitu voturi — 9 alti candidati; d. e. dd: Vas. Petricu 347; Const. Lazaru 220; At. Alessi 110, Nic. Cosariu 104, ceialalti căte mai puoine. Astfelu acestu binecventatu cer'a a avutu — unuspre-dieci candidati!

List'a
deputatilor alesi pentru sinodulu eparchiei aradane, din cercurile electorali de sub consistoriulu Oradei-mari.

În ceroulu XV, alu Oradei-mari, pentru cleru dlu Simeonu Bica, protopresbiterulu Oradei-mari; pentru mireni dd: Teodoru Lazaru, adv. și asesor. cons. din Oradea-mare și Nicolau Zigră, adv. și asesor. cons. în Oradea-mare.

În ceroulu XVI, alu Pestesului, pentru cleru dlu Ioanu Fassie, protopresbiterulu Pestesului; pentru mireni dd: Ioanu Popu, vicenotariu comitatensu în Oradea-mare, și Ioanu Glitie, teologu absolutu în Ortittegu.

În ceroulu XVII, alu Tinței, pentru cleru dlu Petru Suciu, asessor referinte la cons. în Oradea-mare; pentru mireni dd: Nicolau Diamandi, comerciant și asessor cons. în Oradea-mare și Georgiu Dringou, avocatulu în Tinca.

În ceroulu XVIII, alu Belului, pentru cleru dlu Josifu Pintie, parochu în Suplacu și asessor consistorialu, er pentru mireni dd: Ioanu Bica, notariu comunalu în Mareusi și Mihailu Popescu, notariu comunalu în M. Lazuri.

În ceroulu XIX, alu Beinsului, pentru cleru dlu Georgiu Vanlieviciu, protopresbiterulu Beinsului, er pentru mireni dd: Parteniu Coema, adv. și asessor cons. și Georgiu Borha, avocatulu și asesor. consist.

În ceroulu XX, alu Vasoului, pentru cleru dlu Mironu Romanulu, arhimandritu și vicariu eppscu în Oradea-mare; er pentru mireni dd: George Popa, asessor, refer. la consist. aradanu și Paulu Popu, candidatu la advocatura totu în Aradu.

Alegeri indoite în intrêg'a dieces'a Aradana — nu sunt de felu. Intri sêu altu felu încercări neleiali nu s'au intemplat, de cătu în vr'o patru cercuri, și a nune, dupa reporturile ce ni s'au tramisu pan' acuma, în ceroulu Lipovei, alu Temeșioru, alu Aradului și alu Belului. — dôrere mai totu cu succesu, — dêca nu totalu, dar celu pucinu partialu.

Intr'aceia ni s'a tramisu o lista completa și despre alegerele din dieces'a Caransebesului pre care insa cauta se o lasăm pentru nrulu urmatoriu; atâta venim a rectifică, și respective a întregi asta data, că — nu dlu Stef. Antonescu, ci ilustrulu nostru generalu Traianu Doda este alesu indoitu, adeca și în ceroulu Teregovă. Si asia alegerile indoite remanu cinci și un'a întreita.

Varietati.

(„La Romanie.“) este titlulu, sub carele, încependu de la 15/27 martiu a. c. a intratu în viață în Bucuresci unu nou, forte frumosu la esterioru și forte bine scrisu — *diariu francez*, carele de o camdata va aparê numai de două ori pe luna, la 1/13 și 15/27 a facareia, sub directiunea — cu privința la cele esterne și literarie — a dlui *Frédéric Damé*, er încâtu pentru cele politice romane, sub a dlui *Constantin J. Polysu*. Pretiulu este forte moderatu, pre anulu întregu 12 lei n. mai adăugendu se pentru strainetate diferința transportulu postal. — În nr. 1, ce ieri ni soal, ne surprinde opiniunea de totu identica cu cea ce noi o dederam în nrulu 21 în privința societatei de asecuratiune „Dacia“ — Scopulu ce anunșia acêș'a fôia în fruntea primului seu nr. e, a infirmă strainetatea despre adevêrat'a stare a lucrurilor în Romania, și pre Romania despre cele ce se petrecu în strainetate I poftim celu mai bunu succesu!

(Ominune la romani, pre campulu literariu) Scôtemu din „*Transilvania*“ — următoriele: Cu *Bibliotec'a de lectură* a dlui I. M. Riuoreanu, directore la Mateiu Basarabu în Bucuresci, se intemplă ceea ce nu s'a mai vediatu în țierele Daciei. Eca, abia în patru ani, se vede a *trêta*, înca și a *patra* editiuni din unele cărți, ale acelei bibliotece, în căte 5000 înca și *dieci mii* de esemplare. Acea *Biblioteca de lectură* se compune pana acuma din următoriele opere: *Seri'a I.* „*Detoriele copiloru catra parinții lor*“, a 3-a edit. pretiulu 70 bani. — „*Istoriore pentru copii*“, a 2-a edit. 70 b. —

„*Nône istoriore pentru copii, urmate de tianl.*“ Fabule. 70 b. — „*Cele douăne s'au sêu frumôs'a și urit'a.*“ 70 b. — *Familia Costina.* — „*Rosele rosii și rosele albe.*“ — *Cometa.* — „*Pescarulu.*“ A 2-a ed. 70 b. — *Veghietorea, urmata de Theodor'a, sêu Comperduta.* 70 b. — „*Mielulu, urmata de Micululu.*“ A 2-a ed. 70 b. — „*Inelulu galb.*“ — „*Banii de arama.*“ — „*Incendiulu.*“ A 2-a ed. 70 b. — „*Rosariulu, urmatu de Musc'a.*“ 70 b. — „*Ajunulu nascerii Domnului.*“ 70 b. — „*Opasceloru, urmate de Petro și Alecsandra.*“ 70 b. — „*Emigranti la Brasilia.*“ 70 b. — „*doi fraii.*“ 70 b. — „*Bos'a de Tannebur.*“ 70 b. — „*Canarulu, urmatu de capel'a dîndure.*“ 70 b. — *Seri'a II.* — „*Franklin.*“ Opere alese. A 4-a edit. 90 bani. — „*Voclarulu de morala,*“ sêu bune consiliuri. 90 b. — „*Moral'a în fapta,*“ sêu bune esemple. 90 b. — *Seri'a III.* — „*Columbu, sêu Descoperit Americel.*“ (dupa Lamartine). 1 leu n. 20 b. — „*Elemente de Geometria,*“ (Legendre modifia de Blanehet, traductiune de I. M. Riuoreanu, asociatiune cu D. E. Angelescu, profes. 4 lei n. —

INDREPTARI: În nrulu 18, corespundendu din Birda sub titlulu „*Onôre meritului*“ s'a disu din gresieia că iuvetiatoriulu C. M. de cinci ani acolo, în locu de „*cluc*“ în seca-ce onorabilulu comitetu parochialu cere a dreptate. —

În nrulu precedentu 23, pagina a IV. în blicatiunea „*Eca-vi o ruina!*“ aliniu 2-lea, nrulu alu 4-lea s'a tiparitu din gresială viziunei „*reactiunea dsale*“, în locu de „*reactivarea dsale.*“ —

Adunarea generala

a Reuniunei iuvetiatorilor din tractu Lipovei, conformu decisiunei, Adunarea gen. ultime, se convôca pe 11 aprilu c. st. vechiu în opidulu Lipova, — care sunt poftiti a participă toti domembri și alti iubitori de progresu. Program'a s'a statoritu pre cum urmêdia:

La 8 ôre de demnêtia:
1. Membrii Reuniunei se aduna în calitate scôleloru romane din locu și cu presiedintele participa la viculu ddiեսcu în biseric'a locu.

La 9 ôre:
2. Deschiderea adunării prin presiedinte;
3. Reportulu comitetului în sensulu lui 24 din statute;
4. Presiedintele propune preleges disertatiuniloru ce s'au prezentat;
5. Esercitiu practice din metodulu propunere;
6. Inscrierea și alegerea de membrii;
7. Propuneri și motiuni diverse;
8. Defigerea locului pentru următoră adunare generala;
9. Presiedintele incheia sîdinti'a. Lipova, 20 martiu 1873.
Veniaminu Martini, mp.
v. presiedinte.

Pentru gimnasiulu rom. din Bradu.

Din *Siomcuta-mare*, districtulu cetății pētra, ni s'a tramisu prin dlu Andreiu Meda o colecta de 32 fl. la care au contribuitu:
Dd. Aless. Buda 5 fl; Vas. Dragosiu, ca Teleky Sândor, Vas. Indre și Andreiu Meda câte 3 fl. Stefanu Filepu și Nicol. Nyilvân câte 2 fl. Tom. Maron, Sandru Papu de Niresiu, Pocolu, Sandru Papu de Monostoru, Paulu D. gosiu, Alessiu Varna, Carolu Lazaru, Te. Chisiu, Jos. Papu, Jonu Bentescu și V. Hosszu câte 1 fl. —

Cu ocasiunea alegerii de deputati pentru sinodulu parochialu aradanu, în ceroulu electoralu alu Julia, deschidendu-se prin pre de nulu d. protopopu Petru Chirileșcu o lista, subscrișu și adunatu o suma de 56 fl. 60 cr. carea au contribuitu, precum urmêdia:

Dd: Nic. Andrăsi, percept. opidanu Julia, 10 fl; Dav. Nicôra, pretore în Aletea, Nicôra, asessor la tribunalsu, Justinu Popoviciu, not. opidanu în Julia și Petru Chirileșcu, presviteru câte 5 fl; Mih. Baoutiu, economu Bichisiu, Georg. Chirileșcu, parochu în Ch. hazu, J. Chirileșcu, subjude reg. în Julia, Al. Costa, comer. în Bichisiu, Avr. Vostinariu, tariu com. în Pîlu, G. Popoviciu, prestu în Pîlu Mih. Ratiu, par. în Pîlu, Petru Suciu, not. opidanu în Otlaca, Dem. Nicu, preotu în Julia germană — câte 2 fl; Sim. Popoviciu, par. în Bichisiu G. Placintariu, oficiante în Julia, Stef. Tulos preotu în Socodoru, G. Ciobrisiu, capelanu Julia-Varsandiu, J. Savonescu, doointe în Socodoru, Dem. Popoviciu, par. în Otlaca, J. Besanu, parochu în Julia, J. Julani, par. în Otlaca, — câte 1 fl; Petru Zeldesiauu, par. siclău, 60 cr. —

Aceste douăne liste împreuna facu s'au nedepusa înca în casa de economii, de 80 60 cr. v. a. Redactiune